

Ústava nie je prekážkou výkonu moci. Je jej hranicou.

1.9.2026 - | Verejný ochranca práv

Deň Ústavy Slovenskej republiky je príležitosťou pripomenúť si, že Ústava nie je iba najvyšším zákonom štátu. Je predovšetkým zárukou, že výkon verejnej moci má svoje hranice a že základné práva a slobody človeka nemožno obmedzovať svojvoľne.

Sloboda prejavu, právo na informácie, petičné právo, právo pokojne sa zhromažďovať či slobodne sa združovať patria medzi základné predpoklady demokratickej spoločnosti. Práve tieto práva umožňujú ľuďom kontrolovať verejnú moc, vyjadrovať nesúhlas, spájať sa, občiansky sa angažovať a požadovať od štátu zodpovednosť.

Ich význam sa preto neukazuje vtedy, keď ich nikto nespochybňuje. Skutočný význam ústavných práv sa ukazuje práve vtedy, keď sa ich niekto pokúša obmedziť.

Ako verejný ochranca práv som sa preto obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky aj v prípadoch, keď som bol presvedčený, že zákonodarca prekročil ústavné hranice pri zásahoch do práva na informácie a do práv spojených so slobodným združovaním.

Ústavný súd v týchto prípadoch potvrdil opodstatnenosť mojich výhrad.

Demokracia totiž nie je iba vláda väčšiny. Je aj rešpektovaním pravidiel, ochranou menšín a ochranou základných práv každého človeka – vrátane toho, s kým nesúhlasíme.

Ústava má zmysel iba vtedy, keď sa jej dovoláme aj v náročných časoch. Keď dokáže byť skutočným štítom jednotlivca voči neprimeranému zásahu štátu.

Mojou úlohou verejného ochrancu práv je byť na strane Ústavy a základných práv človeka bez ohľadu na to, kto je práve pri moci. A túto úlohu budem plniť vždy, keď budú ústavné práva a slobody ľudí na Slovensku potrebovať ochranu.

<https://vop.gov.sk/ustava-nie-je-prekazkou-vykonu-moci-je-jej-hranicou>